

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

# Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, [www.reprorecht.nl](http://www.reprorecht.nl)) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, [www.cedar.nl/pro](http://www.cedar.nl/pro)).

*No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.*

[info@boomamsterdam.nl](mailto:info@boomamsterdam.nl)  
[www.boomuitgeversamsterdam.nl](http://www.boomuitgeversamsterdam.nl)

## VOORWOORD

In het openingsartikel beschrijft *Hanneke Lafeber* hoe zij binnen haar instelling, een centrum voor verslavingszorg, met partnerrelatiegroepen is gaan werken. Er wordt gebruikgemaakt van narratieve, oplossingsgerichte en beeldend creatieve elementen. Werken aan herstel van vertrouwen is een belangrijk onderliggend thema.

Evaluatieformulieren na iedere sessie en na afloop van de therapie geven inzicht in de ervaren ondersteuning. Lafeber komt tot enkele voorzichtige conclusies, en stelt daarna nog meer vragen. Wat denkt u? Zouden ook in het algemeen de partners (meestal vrouwen) hier het meeste baat bij hebben? Of valt dit verschil weg bij een gemengd therapeutenkoppel? Deel uw ervaringen/inzichten met de auteur!

Hoe komt het toch dat we ons met de beste intenties dingen kunnen voornemen terwijl daar, wanneer we onder druk staan, helemaal niets van terecht komt? Oftewel: dat we wel de goede zinnen kunnen uitspreken maar non-verbaal een heel ander verhaal vertellen? En zo kinderen dubbele boodschappen geven? *Lidewij Gerits* en *Karen Kleijbergen* gebruiken hiervoor het verklaringsmodel van de hechtingstheorie: vroegere hechtingsrelaties die nog steeds doorwerken bij volwassenen, vooral in geval van stress. Daarna beschrijven zij een stapsgewijze, op deze theorie toegepaste behandelmethode bij gezinnen met jonge 'probleemkinderen'. De ouders worden uitgedaagd over zichzelf na te denken; het kind wordt zo als het ware vrijgespeeld en kan zich weer verder ontwikkelen. Een mooi voorbeeld van een gezinsbehandeling. Beter dan kind apart en ouders apart, lijkt me. Maar dat laatste moet dan nog wel bewezen worden.

'Mijn onzekerheid over zowel de effecten van mijn interventies als over het gezien worden als deskundige maken dat ik in de beginperiode weinig informatie deel met het behandelteam.' In *De Praktijk* beschrijft Annemarie Gerritsen op openhartige wijze de lotgevallen van een gezinsconsulent binnen een, tot voor kort, nog onontgonnen terrein, namelijk de residentiële jeugdhulpverlening. Met vallen en opstaan vindt ze haar plek.

Heeft u al een mening over de Familieopstellingen van Hellinger? En is die gebaseerd op enige kennis van zaken, of slechts op 'horen zeggen'? Anke Savenije verdiepte zich in enige geschriften aangaande Hellinger en kreeg niet meer begrip voor zijn therapievorm. Integendeel.

Stelling: het recent in *Systeemtherapie* (2005, 17.1) besproken artikel van Larner hoort thuis in iedere gezinstherapieopleiding. Daarover zouden Peter Rober en Guus van Voorst het nog eens

kunnen zijn; voor het overige verschillen zij nogal in hun waardering. Wie hebben er baat bij hoe 'evidence' nu gedefinieerd wordt? Moet de gezinstherapie zich hierbij aansluiten of aandacht vragen voor andersoortig onderzoek? Voor Rober zijn dit wezenlijke vragen die niet te gemakkelijk moeten worden afgedaan als 'back-to-the-seventies'.

*What's in a name?* Hoe een verkeerde naam een grote rol bleek te spelen bij de verwaarlozing van een baby hoorde *Marion van den Ende* op een symposium over transculturele psychotherapie met families. Over cultuur gesproken: in het besproken boek over zorg voor vluchtelingen leest u dat nog in de jaren negentig westerse hulpverleners naar door bloedige conflicten verscheurde landen werden gestuurd om daar psycho-educatie te geven over de posttraumatische stressstoornis; op de echte vragen bleken zij geen antwoord te hebben. In ons land viert momenteel een bepaald soort psycho-educatie hoogtij, die vooral stoornisgeoriënteerd is, ook bij gezinsbegeleiding in de psychiatrie; het idee bekruipt me vaak dat deze ook niet helpt bij de 'echte' vragen.

*Irene Kegel* vond inspiratie bij nestor Leo van Dijk die, uitgaande van zijn op sociale systemen gebaseerde model, een kijkje gaf in zijn therapiekeuken. *Rob Thomson* mocht in Beilen weer even kind zijn en ontdekte dat je, als therapeut betrokken bij huiselijk geweld, gemakkelijk in dezelfde positie gevangen kan geraken als de kinderen. En het kan geen kwaad ook daar eens bij stil te staan.

Frank Asmus